

Ein av kendastu býlingunum í Sumba man vera uppi í Hørg, hetta er fyrndarbylingur. Og her hava fólk búið so leingi nakar veit um í Sumba. Nú er óskukalt. Bert onkur av familjuni vitjar av og á.

Í nútíðini hava fleiri av hesum brøðrum skarað framúr. Kanska kendasti í dag er stórskaldið Poul F. Joensen, sáli, Einar Joensen, sáli, í skaraði framúr sum upplesari og gav tingbøkurnar út.

Ein kend havnamynd er eisini William Joensen, sum næstan alla sína tíð hevur búið í Havnini og hevur trúgvur í lítlu katólsku kirkjuni í Føroyum.

Djarvur knarkur

Aftaná hendingina, tá sumbingar fyrri hundrað árum síðan; sótu sótu veðurfastir í Sumbiarhólmi, tí teir ikki fingulenti á Møluni í Sumba, fekk ein av hargamonnum Poul á Kvíggj heiðurstekin frá sjálvasta konginum, Christian 9.

Hetta er eitt trivaligt heiðursmerki úr reinasta silvuri. Men sjálvt um Pól, sum Poul F. citur eftir, var ein úrmælingur bæði í björgum, og á útróðri, so gekk hann ikki dagliga og sýndi heiðursteknið.

—Hetta var bert í vertskapi og tá okkurt serligt hendi í bygðini, tað kundi verða sorgar ella gleðishending. Litillátin var maður var hann, sigur William Joensen um abban.

ÓTRÚDLIGT AVRIK

Tað var eitt ótrúdligt avrik Pól á Kvíggj, sýndi, tá hann sum oddamaður bjargaði neyðstøddu sumbingunum. Vit fara í hesum blaðið og fylgjandi at endurprenta søguna um hetta bragd. Hon er søgd av sjálvasta Poul F. sála. Og hoast meginparturin er sannleiki, so er eitt sindur av skaldskapi uppi.

Myndamaðurin hjá Sosialinum, Kalmar Lindenskov og ein av blaðmonnum Sosialsins, Jústinus Eidesgaard, vóru í Sumba í seinastu viku fyrri at lýsa umhvørvið, har hendan djarva hending fór fram. Vit vitjaðu eisini barndómsheimi hjá Poul F. og hinum hargabrøðrunum. Og tað var eitt søguligt heim at koma inni. William var sera blíður.

jústinus

William Joensen
uttan fyrri barndóms-
heimið í Hørg.
Mynd: Kalmar

Vísti hana bert í vertsskapi

Abbi Poul F. og eisini abbi William, sum er einasti av beiggjunum úr Hørg, sum enn er eftir á lívi, vísti okkum heiðursmerki abbin Pól á Kvíggj, fekk fyrri at bjarga sumbingum, sum lógu veðurfastir í Hólmanum.

útvarps- og sjónvarps-ummæli

Elin Súsanna
Jacobsen
skrivur

Sjálvrannsakan

Mundi tað vera av tilvild, at í fleiri sendingum hesa vikuna varð nomið við spurningar, sum kunnu leggja upp til kjak um tíðindaflutning og upplýsing í fjølmiðlunum? Ella var tað ætlað sum ein fyrreiking til ráðstevnu, sum skal vera í Norðurlandahúsinum um miðjan november við heitinum »Politik, journalistisk och etik«? Tað var ið hvussu er ein táttur, sum gekk aftur.

Mikumorgunin tósaði útvarpið við fyrverandi ríkisumboðsmannin Niels Bentsen um grein, hann hevur skrivað í donskum blaði um tíðindaflutning úr Føroyum til Danmarkar. Hóskvöldið sendi sjónvarpið donsku sendingina »Almenna hugsanin«; hesa ferð var tað um, hvat ið danir halda um verandi revslógir og serliga um fólk halda, at deyðarevnsing eigur at verða dømd fyrri serliga álvarsom brotsverk. Ætlanin við hesum sendingum er at minna okkum á, at almanna-hugsanin kann broytast alt eftir, hvørjar upplýsingar, ið verða bornar fram til okkum at taka støðu til, og ikki minst, í hvørjum umstøðum og á hvønn hátt hesar upplýsingar verða lagdar fram. — Í Fimmaranum mikudagin varð gjørd ein roynd at gera eina sending, ið var skorin eftir nakað tí sama leisti, sum henda danska sendið, at vita, um fólk lata seg ávirka av argumentum og (upp) lýsingum, ið hesum føri var dømið: skulu vit hava frískúlur umframt fólkaskúla. Seinni í sendingini bjóðaði útvarpið lurtarum at bera fram sin-

ar tankar um, hvussu fastir føroyingar eru í sinum meiningum, og tað fæddi til umtalu av journalistiskum síði í fjølmiðlunum okkara, og hvønn lut fjølmiðlarnir eiga í samfelagnum.

Her er ikki rúm fyrri at endurgeva so nógv av tí, sum varð sagt í hesum sendingum. Tað er gott at tilíkar hugleiðingar verða tiknar upp av og á, og at spurnartekin verður sett við, hvat vit nýta fjølmiðlarnar til. Ein, meira praktiskur, spurningur er tann sum Niels Bentsen tósaði um, hvussu fáa vit upplýsingar til vegar, t.d. frá politikarum og myndugleikum, skuldi landsstýrið havt eitt PR-fólk at syrgt fyrri tí? Ella sum ein lurtari nevndi í »Fimmaranum«: spyrja blaðfólkini ikki nógv nær, tá ið tey skulu lýsa eitt mál, men lata tann spurda stýra samrøðuni? Tá ið saman um kemur, er hetta ein spurningur um, hvussu nógv glansast vit krevja, hvat ið vit kunnu fáa at bera til í hesum lítla samfelag, so at tann verja, ið fjølmiðlar vilja geva persónum, ið stiga fram, ikki koppar yvir til at gerast eitt skálka-skjól fyrri gerðir, ið ikki tola dagsins ljós. Tað markið man mangan vera ringt at seta hjá øllum, ið hava til uppgávu at vera tað varðhald, sum vit hava lagt á fjølmiðlarnar at vera. Men tað ringa er, at bløð okkara nú meira og meira leggja seg eftir sensationellari »avdukingar-skriving« við ongum øðrum endamáli enn útspilling av persónum og ósakligum illgitingu. Tað er góð søluvara, sigst.

Er tað við vilja?